

Öğrencilerin Gözüyle ‘Yeni Üniversite’ Kavramı

University Students’ View About Concept of ‘A New University’

Yasemin Devocioğlu¹

Öz

Bu çalışma, yeni kurulan bir üniversitenin “avantajları, dezavantajları, üniversiteden beklentiler ve bu beklentilerin gerçekleştirilmesine yönelik öneriler” hakkında üniversite öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Bayburt Üniversitesi (B.Ü.) Eğitim, Mühendislik ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde öğrenim gören 579 öğrenciye uygulanan açık uçlu anketlerden elde edilen veriler nitel olarak analiz edilmiştir. Çalışmaya göre öğrencilerin çoğu, yeni üniversitede fiziki imkânlarının (sınıf, laboratuvar vb.) modern, akademik kadronun genç olması ve şehrin gelişimine katkısı gibi durumları avantaj olarak değerlendirirken; sosyal alanlardaki yetersizlikleri, üniversitenin yeterince bilinmemesi, bulunduğu şehrin imkânlarının kısıtlılığı gibi durumları dezavantaj olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin birçoğunun, üniversitenin yeni kurulmuş olması nedeniyle gelişme sürecinde olağan problemlerle karşılaşmasının kaçınılmaz olduğunun farkında olmaları ise dikkat çekicidir. Çalışma, öğrencilerin beklenti ve önerilerine yönelik olarak, üniversitelerin kalitesinin artırılmasına yönelik önerilerle tamamlanmıştır.

Anahtar sözcükler: Üniversite, yeni kurulan üniversite, öğrenci, yükseköğretim

Abstract

The study aims to determine university students’ views about advantages, disadvantages of a new university and students’ expectations and suggestions to realize these expectations. For this aim an open ended questionnaire form applied to 579 university students attending to Faculty of Education, Engineering and Faculty of Economics and Administrative Sciences in Bayburt University. According to data, most of the students stated the advantages of their new university as having modern physical possibilities (new classrooms, laboratories etc.), having young university staff etc. On the other side, they stated the disadvantages as inadequately of social activities, being unfamiliar with university, insufficient facilities in the city etc. It is remarkable that most of the students have the understanding of a newly constructed university naturally has some main problems. At the end of the study, there are suggestions that to enhance quality of universities.

Keywords: University, newly formed university, students, higher education

Received: 15.09.2014 / Revision received: 29.06.2015 / Second revision received: 07.10.2015 / Approved: 09.10.2015

¹Yrd. Doç. Dr., Bayburt Üniversitesi, Bayburt, ydevocioğlu@bayburt.edu.tr

Atıf için/Please cite as:

Devocioğlu, Y. (2015). Öğrencilerin gözüyle ‘yeni üniversite’ kavramı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 21(3), 319-344. doi: 10.14527/kuey.2015.012

Giriş

Bulunduğu bölgenin dolayısıyla ülkenin kalkınmasına ve sosyo-ekonomik gelişimine önemli katkı sağlaması beklenen üniversiteler toplumsal etkileri bakımından önemli kurumlardır. Toplumların gelişmişliğinin göstergesi sayılabilecek derecede önem taşıyan üniversiteler, topluma hizmette ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi ve bilginin üretilmesi yanında bilim, bilgi, kültür ve toplum arasında iletişimi sağlayan, bir bakıma “lokomotif” görevi üstlenen (Eşme, 2015) kurumlardır (Abacioğlu, 2003; Ortaş, 2002; Türker, 2003; Yılmaz ve Kaynak, 2011). Üniversitelerin, günümüzün küresel dünyasının bilgi toplumu paradigması içindeki etkin konumu düşünüldüğünde (Çetinsaya, 2014a), gelişen teknoloji ve ekonomi ile globalleşen dünya şartlarında üniversitelerin en iyi imkânlarla sahip olması gerektiği sonucuna varılabilir (Polat, 2011). Çünkü yükseköğretimin mekânsal-yatay hareketliliği kadar, toplumsal-dikey hareketliliğe de katkı sağlayan durumlar olduğu ifade edilir (Çetinsaya, 2014a). Toplumlar üniversitelerden çok şey beklese de, aslında üniversitelerin faaliyet ve başarıları yine toplumun gelişmişlik düzeyi ile sınırlı kalır (Eşme, 2015; Fong ve Lim, 2004; Korkut, 2003; Özdem ve Sarı, 2007). Çünkü üniversitelerin eleştirilmesindeki en önemli nedenlerin başında, toplumun beklentilerine yeterince cevap verememeleri, topluma yeterince dönük olamamaları ve kendilerini daha çabuk yenileyememeleri gelmektedir (Korkut, 2003; Ortaş, 2002, 2003a). Diğer yandan, günümüz bilgi çağında mevcut dünya düzeninin ve küreselleşmenin gerektirdiği şartlar, üniversitelere yeni düzenlemelerle gelişim projeleri gerçekleştirme ve kendilerinden beklenen sıçramaları yapma zorunluluğu yüklemektedir (Akaydın, 2003; Alayoğlu ve Karabulut, 2011; Bournier, 2011; Çetinsaya, 2014a, 2014b; Ortaş, 2002; Özdem ve Sarı, 2007). Bu yönüyle, 2009 yılı itibarıyla Türkiye’nin ekonomik gelişmesine ve kalkınmasına dinamik bir yapı getirmesi amacıyla her ile bir üniversite açılmasının sağlandığı görülmektedir (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2007). Böylelikle üniversitelerin, kendi bünyesinde kurulma planlarını ve gelişme aşamalarını sağlam temeller üzerine oturtarak eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütürken, ülkenin uluslararası politikada dünya ülkeleri arasında konumunu belirlemede önemli bir ölçüt olarak varlığını hissettirmesi beklenmiştir (Çetinsaya, 2014a).

Diğer yandan, üniversitelerle ilgili büyüme eğilimine rağmen Türkiye yükseköğretim alanını baskı altına alan temel sorunun arz ve talep arasında uyumsuzluk olduğu vurgulanmaktadır. Çetinsaya (2014a) bunu ifade ederken, ilgili bütün tarafların bu sorunla yüz yüze geldiğini; hükümetlerin daha çok üniversite açmak, sistemi büyütmek ve daha çok finansal kaynak üretmek; YÖK’ün büyüyen sistemi ve sorunlarını yönetmek; üniversitelerin altyapılarını geliştirmek ve öğretim üyesi ihtiyaçlarını karşılamak; ailelerin çocuklarına daha çok kaynak ayırmak ve öğrencilerin de çok sayıda üniversite adayı içinden sınırlı sayıdaki yerleşenler arasında istedikleri bölüme girmek” yönündeki baskılarla

karşı karşıya kaldıklarını belirtmektedir (Çetinsaya, 2014a, s.47). Bu yönüyle mevcut üniversitelerin çeşitli sorunlarının olduğu bilinmektedir (Abacıoğlu, 2003; Akaydın, 2003; Eşme, 2015; Ortaş, 2002, 2003a; Özden, 1998; Öztürk, 2006; Ural, 2008). Eskiye oranla iyileşmeler olsa da aslında üniversitelerin yaşadıkları sorunlardan dolayı yapmaları gerekenleri beklenen düzeyde yapamadıkları söylenebilir (Çapuk, 2011; Eşme, 2015; Güneş ve Demirtaş, 2002; Ortaş, 2002). Bir başka açıdan bakıldığında ise üniversitelere yenilerinin eklenmesinin, bir bakıma önceden kurulmuş deneyimli üniversitelerin deneyimleri ile genç üniversitelerin dinamik üniversite anlayışlarını birleştirmeleri gerektiği yönünde düşünülebilir. Çünkü ancak böylelikle üniversitelerin sahip olması gereken duruş ve özellikler, yeni nesil üniversitelerde daha baskın bir şekilde varlığını hissettirebilir ve yaygınlaştırılabilir.

“Üniversitelerin ne olduğu”, “ne olması gerektiği”, “üniversitelerin özellikleri ve üniversitelerden beklentiler” (Akaydın, 2003; Balkar ve Şahin, 2011; Batur, 2004; Çetinsaya, 2014a; Eşme, 2015; Hussain ve Birol, 2011; Işıklı, 2003; Kalaycı, Başaran ve Demirhan-Yüksel, 2011; Ortaş, 2003a; Özdem ve Sarı, 2007; Türker, 2003; Ural, 2008) gibi konular uzmanların ve eğitimcilerin tartışa geldikleri konular arasındadır. Bu alanda, Özdem ve Sarı (2007) yeni kurulan bir üniversiteden beklenen işlevleri, üniversitenin dış paydaşlarından olan sivil toplum kuruluşlarının, siyasal partilerin ve yerel yöneticilerin görüşlerine dayalı olarak incelemişlerdir. Yılmaz ve Kaynak (2011), yeni kurulan bir üniversiteye ve öğrencilerine yönelik yöre halkının algılarını, üniversite, yönetici ve sivil toplum kuruluşlarından beklentilerini belirlemek amacıyla bir çalışma yürütmüşlerdir. Araştırmaya göre, yöre halkının üniversitenin ilin sosyal ve ekonomik gelişimi üzerinde genelde olumlu katkıları olacağı görüşünde olsalar da, üniversite öğrencilerine karşı sosyo-kültürel anlamda olumsuz yönde baktıklarını belirlemişlerdir (Yılmaz ve Kaynak, 2011). Polat (2011), bir üniversitenin örgütsel imajını üniversite öğrencilerinin görüşlerine dayalı olarak belirlemiştir. Öğrencilere göre üniversitenin örgütsel imajının orta düzeyde olduğunu; genel görünüm ve altyapı alt boyutlarında ise sosyal ortam, program ve eğlence imajlarının orta düzeyde; spor, barınma ve beslenme imajlarının düşük düzeyde algılandığını tespit etmiştir. Çapuk (2011), yeni kurulan bir üniversitenin öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyini belirlemeye yönelik çalışmasında beklentilerin tam olarak karşılanmadığını belirlemiştir. Bu konu alanında ayrıca, öğrencilerin üniversitelerini seçme nedenlerini, üniversitelere yükledikleri rolleri ve bu rollerin karşılanma düzeyini (Balkar ve Şahin, 2011), öğrenciye yönelik hizmet kalitesini (Sakarya, 2006), “kaliteli bir üniversite”nin özelliklerini (Kalaycı, Başaran ve Demirhan-Yüksel, 2011) belirlemek veya girişimci üniversite kavramını tanımlamak (Alayoğlu ve Karabulut, 2011) amacıyla yürütülmüş farklı çalışmaların da olduğu görülmektedir.

Bu alandaki araştırmalara, yeni kurulan bir üniversitenin yeni olmasının avantaj ve dezavantaj olarak görüldüğü durumları, öğrenci beklentilerini ve üniversiteye yönelik önerileri birlikte değerlendirerek sunmayı amaçlayan bu çalışmada, üniversitenin en önemli paydaşı (Kalaycı vd., 2011) olan öğrencilerin gözüyle bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu yönüyle bu çalışma, yeni kurulan üniversitelerden biri olan Bayburt Üniversitesi'nin (B.Ü.) yeni olmasının avantaj ve dezavantajlarını, öğrencilerin üniversiteden beklentilerini ve bu beklentilerin gerçekleştirilmesine yönelik önerilerini öğrencilerin gözüyle değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür. Yeni bir üniversiteden beklentilerin ve bu beklentilerin ne derecede karşılandığının belirlenmesi, öğrencilere daha nitelikli eğitim ortamlarının sunulmasının yanında, üniversitelerin öğrencilerin beklentilerini daha etkili ve kısa sürede karşılamak amacıyla sunacakları hizmetleri hedef göstermesi bakımından önemlidir. Buna göre çalışmada:

- Yeni kurulan bir üniversitenin avantajları hakkında üniversite öğrencilerinin görüşleri nelerdir?
- Yeni kurulan bir üniversitenin dezavantajları hakkında üniversite öğrencilerinin görüşleri nelerdir?
- Üniversite öğrencilerinin yeni kurulan bir üniversiteden beklentileri nelerdir?
- Üniversite öğrencilerinin yeni kurulan bir üniversiteye yönelik önerileri nelerdir?

sorularına yanıtlar aranmaktadır. Çalışmanın sonunda, öğrencilerin düşüncelerine ve bu alandaki çalışmalara dayalı olarak, “bir üniversitenin sahip olması gereken özellikler” özetlenerek sunulmuştur.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma, tarama modellerinden örnek olay tarama modeline uygun olarak yürütülen nitel bir çalışmadır. Var olan belli bir durumun veya sosyal ünitenin (toplum, okul, dernek vb.) derinliğine araştırılmasına fırsat veren bu modele (Karasar, 2003) göre, örnek ünite olarak B.Ü. olarak belirlenmiştir. Nitel durum çalışması olan araştırmanın en önemli özelliği, konunun derinlemesine araştırılması ile birlikte, duruma ilişkin etkenlerin (ortam, bireyler vb.) bütüncül bir yaklaşımla incelenerek, ilgili durumdan nasıl etkilendikleri belirlenmeye çalışılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri “açık uçlu yazılı anket”lerle elde edilmiştir. Çalışmada açık uçlu sorularla katılımcıların serbestçe ve özgün cevaplar vermesi, böylelikle araştırma soruları hakkında daha geniş ve ayrıntılı bilgilerin elde edilmesi amaçlanmıştır (Büyüköztürk, 2005). Bu amaçla katılımcıların yeni üniversitenin

avantajları, dezavantajları, üniversiteden beklentileri ve önerileri hakkında görüşlerini belirtmeye yönelik dört açık uçlu soru ile ayrıca eklemek istedikleri düşüncelerini belirlemeye yönelik bir soru kullanılmıştır.

Nitel anket verileri, betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Fakültelere ve sınıf seviyelerine göre belirlenen öğrenci düşünceleri tematik olarak kodlanmış, frekans ve yüzdelere tablolarda sunulmuştur. Öğrencilerin cevaplarının samimi ve içten olduğu kabul edilmiştir. Çalışmanın iç geçerliliğini sağlamak için, araştırmanın tamamlanmasından sonra eğitimci bir uzmandan verilerin doğruluğuna, verilerin yorumu ve sergilenme şekline ilişkin düşüncelerini belirtmesi istenmiştir. Çalışmanın dış geçerliliği için sık sık doğrudan alıntılarla öğrenci ifadeleri değiştirilmeksizin “tırnak” içinde verilmiştir. İç güvenilirlik için araştırmacı, araştırmaya genel çerçevede bakarak verilerin elde edilmesinden kodlanmasına ve yorumlanmasına kadar geçen süreçlerin birbiriyle tutarlılığını gözden geçirmiştir. Dış güvenilirlik için araştırmacı, geriye dönerek ulaştığı sonuçları ham verilerle teyit etmeye çalışmıştır. Bu çalışmanın sonuçları (bir bakıma) genellenebilir olmasa da, çalışmaya ilişkin sonuçların benzer durumların anlaşılmasına yönelik örnek ve deneyim oluşturmaları beklenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Basit tesadüfi örnekleme yönteminin kullanıldığı çalışmada açık uçlu anketler, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde B.Ü.’nün üç ayrı fakültesinde (Eğitim, Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) öğrenim gören 579 öğrenciye uygulanmıştır. Yeni kurulan üniversitelerinden biri olan Bayburt Üniversitesi Eğitim (E.F.), Mühendislik (M.F.) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İ.İ.B.F.) olmak üzere sadece üç fakülteden oluşmaktadır. Çalışma verilerinin sağlandığı yıl itibarıyla E.F. bünyesinde sadece Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmenliği programları (1’den 4’e kadar sınıf seviyeleri) ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği programı (sadece 1. sınıf seviyesinde) yer almaktaydı. M.F.’de İnşaat, Makine ve Gıda Mühendisliği programları ise sadece 1. ve 2. Sınıf seviyelerinde öğrenci bulundurmaktaydı. Bu yönüyle B.Ü. öğrenci kapasitesi bakımından küçük üniversitelerinden biri olma özelliğini taşımaktadır (2014-2015 verilerine göre 6433 öğrenci sayısı ile Türkiye’nin en az öğrenci sayısına sahip üniversitelerinden biridir (<https://istatistik.yok.gov.tr/>)). Dolayısıyla araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken, ulaşılabilen örneklem üzerinden (mevcut üç fakültede açılmış olan programlara devam eden öğrencilerin %80’i) katılımcı sayısına ulaşılmaya çalışılmıştır. Buna göre, çalışmaya katılan fakülteler, programlar ve öğrenci dağılımları Tablo 1’deki gibi verilmiştir. Tablo 1’de E.F. için sınıf seviyeleri verilirken, diğer fakülteler için 1 ve 2. sınıfları kapsayacak şekilde genel sayı verilmiştir.

Tablo 1
Katılımcılar

<i>Fakülte</i>	<i>Program</i>			
Eğitim	Fen 1 (F-1)	Fen 2 (F-2)	Fen 3 (F-3)	Fen 4 (F-4)
	37	46	56	
	Sınıf 1 (S-1)	Sınıf 2 (S-2)	Sınıf 3 (S-3)	Sınıf 4 (S-4)
	-	-	99	44
	DK-1	DK-2	DK-3	DK-4
Mühendislik	40	-	-	-
	İnşaat (İ)	Makine (M)	Gıda (G)	
	80	60	30	
İktisadi ve İdari Bil.	İBB			
	87			
TOPLAM		579		
Fen: Fen Bilgisi Öğrt.; Sınıf: Sınıf Öğrt.; DK: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğrt.				

Bulgular

Bulgular kısmında anketten elde edilen veriler dört başlık altında özetlenerek, frekans ve yüzdelikler tablolarda verilmiştir.

Öğrencilerin Yeni Bir Üniversitede Avantaj Olarak Gördükleri Durumlar

Öğrencilerin, avantaj olarak belirttikleri durumlar Tablo 2’de temalarla özetlenmiştir. Öğrencilerin avantaj olarak gördükleri durumların başında üniversitenin öğrencilere sundukları maddi imkânların yeni olması gelmektedir. Öğrencilere göre fiziki imkânlar yenidir ve yeni teknolojiler kullanılır. Bu konuda öğrencilerin ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Eğitimde son sisteme göre hazırlanmış... Olandan daha iyi olmayı hedeflediği için bize daha iyiyi sunmaya çalıştıkları için avantajdır. (Sınıf 3)”;
“Her şey en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş, her tür teknolojik araçlarımız mevcut. (İBBF)”;
“Kullanılan malzemeler, tasarlanan sınıflar daha yeni ve çağın gereklerine uygundur. (Fen 3)”

Öğrenciler, yeni üniversitede öğretim üyelerinin genç olmasını ve üniversitenin gelişme dinamiğine sahip olmasını avantajlı bir durum olarak belirtmişlerdir. Örneğin:

“Derse giren hocalarımızla aramızda daha samimi diyaloglar oluyor. Bizimle büyük üniversitelere göre daha yakından ilgileniyorlar...(Sınıf 3)”;
“Yeni gelişen bir üniversite olması, her şeye yeniden başlamak gibi düşünülebilir. (Sınıf 3)”;
“İlk olduğu için ilkelidir. Öncesinde kurulan üniversitelere bakarak eksiklerini görür ve yapılan hatalara düşmez. (Sınıf 4)”;
“Daha çok çalışılıyor ve üniversiteyi geliştirmek için büyük çabalar sarf ediliyor. (Sınıf 4)”;
“Eğer kendini ispatlayacak fırsatlar sağlarsa üniversite bir prestij kazanır...(Fen 3)”;
“Kendini ispat etme ve kanıtlama çabasına girer. (Fen 3)”

Tablo 2

Öğrencilerin Yeni Üniversite ile İlgili Avantaj Olarak Belirttikleri Durumlar

		F-1	F-2	F-3	S-3	S-4	DK	İ	M	G	İBB	Toplam	%	
n	Temalar	f (frekans)	37	46	56	99	44	40	80	60	30	87	579	100
1	Yenilikler vardır (yeni malzemeler: derslikler, yemekhane, kütüphane, teknolojik imkânlar vb.)	16	12	45	59	18	18	54	29	12	48	311	54	
2	Genç ve nitelikli öğretim üyelerine sahiptir.	6	9	29	24	12	12	26	7	10	21	156	29	
3	Yeni üniversite olmanın verdiği gelişme dinamiğine sahiptir.	8	17	28	20	8	5	12	5	-	13	116	20	
4	Her şey öğrenciye yöneliktir.	2	14	21	13	6	2	6	1	-	13	78	13	
5	Üniversitenin ilk öğrencileri olma fırsatı verir.	3	7	12	5	3	7	3	3	-	7	50	9	
6	Öğrenciler düşük puanla yerleşir.	2	7	8	2	-	1	11	4	8	7	50	9	
7	Üniversite ortamı güvenlidir ve öğrencilerle iletişimin kalitesi iyidir.	1	4	7	11	1	2	6	4	4	4	44	8	
8	Ülkenin/şehrin gelişimine katkı sağlar.	2	2	7	4	7		5	1	1	5	34	6	
9	Öğrencilerine akademik yükselme imkânı verir.	-	5	11	-	1	4	2	1	1	6	31	5	
10	Avantajı yoktur.	-	-	3	16	-	-	2	7	2	-	30	5	
11	Farklı bölümler açılır.	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	4	1	
12	Üniversiteli olmanın farkına varılır.	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	
13	(Üniversite) Bağımsız hareket eder.	-	-	1	1	3	-	-	-	-	-	4	1	
14	Sosyal etkinlikler vardır.	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	5	1	
15	Avantajları zamanla artar.	-	-	1	-	2	-	-	-	-	1	4	1	
16	Öğrenci sayısı fazla değildir.	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	8	1	
17	Diğer	-	-	7	2	-	2	-	-	3	-	14	2	
18	Düşünce yok	4	4	17	14	9	5	3	7	5	11	79	14	

Öğrencilerin bu sorudaki dikkat çekici ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Yeni üniversite, yeni ümitler demek.(Sınıf 4)”;“Benim için en büyük avantajı düşük puanla sevdiğim bir bölüme gelmek.(Gıda)”;“En büyük avantajı düşük puanlarla mühendislik fakültesine yerleşmemizdir. (İnşaat)”;“Puanı düşük olmasına rağmen eğitim oldukça güzel. (İnşaat)”;“Öğrenci alımı, diğer üniversitelere göre daha kolay, daha az puanla. Bu üniversite açılmamış olsaydı, belki boşta kalacaktı bir sürü öğrenci. (Fen 2)”

Öğrencilerin Yeni Üniversite Dezavantaj Olarak Gördükleri Durumlar

Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar Tablo 3'teki gibi özetlenmiştir.

Tablo 3

Öğrencilerin Yeni Üniversite ile İlgili Dezavantaj Olarak Belirttikleri Durumlar

		F-1	F-2	F-3	S-3	S-4	DK	İ	M	G	İBB	Toplam	Genel %	
n	Temalar	f (frekans)	37	46	56	99	44	40	80	60	30	87	579	100
1	Öğretim üyesi sayısı ve kalitesi yetersizdir.	5	24	26	63	12	6	31	21	3	29	220	38	
2	Sosyal etkinlikler ve etkinlik alanları yetersizdir.	6	19	11	25	7	4	33	14	15	21	155	27	
3	Fiziki yetersizlikleri vardır (materyal, kitap/kütüphane, bilgisayar vb teknik imkânlar...)	6	8	23	35	7	4	19	15	20	9	146	25	
4	Yerleşik bir sistemi/düzeni yoktur.	13	1	9	38	-	20	16	15	5	-	117	20	
5	Şehirle-halkla uyum güçlüğü yaşanır.	6	5	7	12	3	2	16	5	9	25	90	15	
6	Yeni üniversitenin kuruluş sürecinin olağan sıkıntıları yaşanır.	3	8	8	6	17	4	5	-	2	22	75	13	
7	Çok tanınan bir üniversite değildir.	4	2	5	9	-	5	12	8	4	11	60	10	
8	Şehirde barınma/ulaşım problemi vardır.	2	1	6	6	3	7	11	2	5	7	50	9	
9	Öğrenci ve bölüm sayısı azdır.	3	1	4	3	2	1	7	-	1	3	25	4	
10	Dezavantajı yoktur.	2	1	1	6	2	2	5	1	-	4	24	4	
11	Uygulamalarla ilgili güçlükler vardır.	-	1	-	1	-	-	3	5	-	-	10	3	
12	Yerleşme puanı düşüktür.	3	-	1	1	1	-	3	-	-	-	9	2	
13	Kalabalık sınıflara sahiptir.	-	1	-	2	-	-	-	-	-	10	13	2	
14	Geçmişteki öğrencilerin başarılarını karşılaştırma şansı yoktur.	2	-	-	1	-	-	1	-	-	5	9	2	
15	Bilimsel çalışmalara yeterli imkân-kaynak ayrılmaz.	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	8	1	
16	Öğrenci sayısı artar.	-	1	-	2	2	-	-	-	-	-	5	1	
17	Kişiler arası iletişim kalitesi değişir.	-	-	-	-	2	2	-	-	-	2	6	1	
18	Diğer	2	4	1	13	-	-	5	4	6	-	35	6	
19	Düşünce yok	2	2	4	1	4	4	8	4	1	9	39	7	

Tablo 3'e göre öğrencilerin büyük çoğunluğu (%38) dezavantaj olarak "öğretim üyesi sayısının ve kalitesinin yetersiz"liğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu konudaki ifadelerinden bazıları şöyledir:

“En önemli dezavantajı öğretim elemanlarının yeterli olmaması. Örneğin en az 5 profesör olmalı bence. (Sınıf 3)”;“Hocaların bir kısmı deneyimsiz olduğu için etkili öğretim yok. (Sınıf 3)”;*“Hiçbir dersimiz boş geçmiyor ama bir profesörün girmesi bizim açımızdan daha etkili olacağını düşünüyorum.(İBBF)”*;*“Diğer fakülte ve diğer üniversitelerden hocalar geliyor. Bu da öğrencinin ihtiyacı olduğunda hocayı bulamamasına neden olur. (İBBF)”*

Tablo 3’e göre “sosyal etkinlik alanlarının yetersiz olması, fiziki imkânların yetersizliği ve uygulamalarla ilgili yerleşik bir düzenin bulunmaması” gibi durumlar sıralanan diğer belirgin dezavantajlardır. Öğrencilerin bir bölümü (%13) üniversitenin yeni kurulması ve sistemin oluşması aşamasında problemlerin yaşanmasının olağan olduğunu belirtmişlerdir. Bu konudaki öğrenci ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Emeklemeye başlayan bir çocuk gibi çoğu hatası henüz gelişim aşamasında olduğu için olabilir... (Sınıf 3)”; *“Bazı şeyler oturana ve tecrübeler edilene dek sıkıntılı olmaları gayet doğaldır. Önemli olan ilerde nasıl olunulması isteniyorsa o yönde hareket etmektir. (Sınıf 4)”*; *“Yeni bir oluşum içinde olduğundan daha taşlar yerine oturmamış...(Fen 2)”*;*“Belki bizim öngördüğümüz eksik bulduğumuz konularla bir yerlere gelecek ve öyle büyüyecek bu üniversite.” (İBBF)*;*“...Çabalayıp sonucunu en iyi şekilde almaktır bize düşen...(İBBF)”*;*“Öğrencilerin her yönü ile kendini geliştirmesi için gerekli koşulların az olması. (Fen 2)”*

Öğrencilerin üniversitenin bulunduğu şehir ve halk ile ilgili ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Şehirdeki insanlar öğrencilere ön yargılı olarak bakmakta ve insanlar alışmamış. (Gıda)”;*“Eğer şehir üniversiteyi bağrına basmazsa Bayburt’ta olduğu gibi çok sıkıntı yaşanır. (Sınıf 4)”*;*“Küçük bir üniversite olduğu için şehir de küçük olduğu için şehir insanıyla uyum problemi var.(Fen 2)”*; *“Açıldığı şehrin yeniliğe açık olmaması. (Fen 2)”*

Bazı öğrenciler üniversitenin sosyal imkânların çok sınırlı olduğu küçük bir şehirde olmasını, öğrencilerin derslerine daha çok çalışmaları için bir avantaj olarak belirtmişlerdir. Üniversitelerinin yeterince “tanınmamış” olmasını dezavantaj olarak belirten öğrenci ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Basit bir durum gibi görünse de üniversitemizin adının duyulmamış olması, bazı ortamlarda mahcup olmamıza sebep oluyor. (Sınıf 3)”; *“Dışarıda üniversitemizin adını söylediğimizde “orada üniversite mi varmış?” gibi can sıkıcı tepkilerle karşılaşırız. (İnşaat)”*; *“Üniversitemiz henüz çok yeni olduğundan kendini kanıtlamış bir üniversite değil. Bu da bizim ilerde iş bulmamız konusunda biraz sıkıntı çıkarır. (İnşaat)”*; *“...Bir işveren yeni bir üniversite yerine daha köklü bir üniversiteden mezun olan birini seçer. (Makine)”*

Bazı öğrencilerin, öğrenci seviyesi ve kişiler arası iletişim temasında belirttikleri düşüncelerinden bazıları şöyledir:

“Yeni açılan bölümlere gelen öğrencilerin boş ve seviyesiz olması...mühendis olmaları bir eğitimcinin önüne geçme avantajı vermez onlara... çok düşük puanlarla öğrenci alındı...bu konuda çok derliyorum. (Sınıf 4)”; *“Öğrenci sayısının artmasıyla gruplaşmalar çoğaldı... dışlanma daha da arttı. Önyargılar çoğaldı. (sınıf 4)”*

Üniversite ile ilgili dezavantaj görmediğini belirten öğrencilerin düşünceleri şöyledir:

“Üniversitenin yeni olması dezavantaj oluşturmaz. Dezavantajları da avantajları da öğrenciler oluşturur. Bulduğumuz yeri cennete yada cehenneme çevirmek bizlerin elindedir. (Sınıf 3)”; *“Kendimizi geliştirmek için bir şey yapamıyoruz. Üniversite herkesin hayallerinin sınırlarının aşıldığı yer aslında... (Fen 2)”*

Öğrencilerin Üniversitelerinden Beklentileri

Öğrencilerin üniversitelerinden beklentileri ile ilgili ifadeleri Tablo 4’e özetlenmiştir.

Tablo 4

Öğrencilerin Üniversiteden Beklentileri

		F-1	F-2	F-3	S-3	S-4	DK	İ	M	G	İBB	Toplam	Genel %	
n	Temalar	f (frekans)	37	46	56	99	44	40	80	60	30	87	579	100
1	Sosyal aktivitelerin/etkinlik alanlarının sayısı artırılmalı	11	19	16	53	8	22	41	26	26	38	260	45	
2	Mesleğe yönelik kaliteli eğitim verilmeli/ uygulamalar yapılmalı	6	28	20	45	10	14	23	15	11	33	205	35	
3	Üniversitenin imkânları iyileştirilmeli (sınıflar, kütüphane, bilgisayar lab., kantin, yemekhane, kampus alanı vb)	11	11	9	17	3	3	26	24	17	28	149	26	
4	Öğretim üyelerinin sayısı/kalitesi artırılmalı	3	8	15	32	8	1	13	3	-	-	83	14	
5	Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik uygulamalar yapılmalı	9	2	5	9	18	3	7	4	-	10	67	12	
6	Öğrencilerle iletişim ve işbirliği artırılmalı	-	10	-	6	9	-	6	8	2	10	51	9	
7	Gelişmeli ve tanıtımını iyi yapmalı	3	4	3	8	-	3	1	-	2	10	34	6	
8	Düzenli/yerleşik bir sistem işletilmeli	3	-	-	3	-	4	3	1	7	-	21	4	
9	Öğretimle ilgili yeni düzenlemeler yapılmalı	-	2	1	3	-	2	12	-	1	-	21	4	
10	Üniversiteli olduğumuz hissettirilmeli	3	-	3	1	6	-	1	-	-	1	15	3	
11	Kampus içinde öğrencilerin ihtiyaçları karşılanmalı	-	2	1	-	1	-	5	3	2	2	16	3	
12	Barınma sorunu çözülmeli	1	1	1	2	-	-	5	-	5	-	15	3	
13	Yeni bölümler açılmalı/Öğrenci sayısı artmalı	1	-	1	1	1	-	2	-	-	5	11	2	
14	Yerleşme baraj puanı yükseltilmeli	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	1	
15	Diğer	7	5	6	24	3	-	12	9	6	15	87	15	
16	Düşünce yok	7	-	9	10	3	4	12	6	1	9	61	11	

Tablo 4’e göre öğrencilerin üniversitelerinden özellikle mesleğe yönelik kaliteli eğitimin verilmesini, sosyal aktivitelerin ve sosyal etkinlik alanlarının sayısının artırılmasını ve imkânların iyileştirilmesini (sınıflar, kütüphane, bilgisayar lab., kantin, yemekhane, kampus alanı vb) beklemektedirler. Öğrenci ifadelerden bazıları şöyledir:

“4 yıllık üniversite hayatı üniversiteye gel-git olmamalıdır. Araştırma yapmayı istiyorum...(Fen 3)”; “Üniversiteden sadece bir diploma istemiyorum. Beni kişisel alanda geliştirmesini ve hayata hazırlamasını bekliyorum...(Fen 3)”; “Yapılandırmacı bir eğitim uygulamasını ve öğrendiklerimizin kalıcı olmasını sağlayacak programlar uygulamalarını isterim. (Fen 3)”; “Beklentim, kendime ve çevreme faydalı bir birey olma çabasına girmemiz gerektiği... Gelişen dünyaya farklı bir gözle bakabilmek, oluşan gelişmeleri anlama çabasına girme. (Fen 3)”; “...Teknik parkların bir mühendislik öğrencisi olarak bir an önce bitirilmesini istiyorum. (Makine)”; “...Girişken-kendine saygısı olan, özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeli. Elinde mesleği olup onu işletemeyen bireyler olmak istemiyoruz. (Sınıf 4)”; “Çağdaş nesillerin seviyesine ulaşmamız için yeterli düzeye gelmemizi sağlamasıdır... Üniversite kendine düşeni yaptığı takdirde tüm toplumumuz bundan fayda görecektir. (Sınıf 3)”

Eğitim Fakültesi öğrencilerinin birçoğu mesleki anlamda kendilerini geliştirmeye ihtiyaç hissettiklerini ve üniversiteden beklentilerinin de çağdaş program ve uygulamalarla bu yönde olduğunu ifade etmişlerdir. Son sınıf öğrencilerinden biri, eğitimleri süresince yaparak-yaşayarak öğrenme yönteminin benimsenmesini ve “bilgiyi alan değil, bilgiye nasıl ulaşılacağını bilen bireyler” olarak yetiştirilmelerini istediğini belirtmiştir.

Öğrencilerin, üniversitenin maddi imkânlarının iyileştirilmesi ve düzenlemelerle ilgili ifadelerinden bazıları şöyledir:

“Okul içinde her türlü imkân sağlanması. (Fen 2)”; “Spor salonunun yapılması ve spor faaliyetlerinin yapılması. (İnşaat)”; “Kütüphanenin kaynaklarının zenginleştirilmesi. (İnşaat)”; “Zaten şehir oldukça küçük. Bunun telafisini üniversite aracılığıyla giderebiliriz. (Fen 2)”; “Kampus alanının yeşillendirilmesi. (İnşaat)”; “Araştırmak ve uygulama yapmak için bir ortam yok. Bu imkân sağlansa yeterlidir. (İnşaat)”

Üniversitenin gelişimi ve tanıtımını yapması konusunda bazı öğrenci ifadeleri şöyledir:

“Diğer köklü üniversiteler gibi her şeyin profesyonel olarak yapılmasına gayret edilsin yeter. (DK)”; “Üniversitemizin adını duyuracak bir takım çalışmalar yapılmasını istiyorum. “Hangi üniversitede okuyorsun?” sorusuna...”Bayburt’ta üniversite mi var?” cevabını duymak istemiyorum. (Sınıf 3)”; “Adının Türkiye’de daha çok duyulması, tanınması. (DK)”; “Okulumuz öncelikle ülke çapında adını duyurmak için çalışmalar yapılmalı. Bunlar gerek sosyal, gerekse eğitim alanında olabilir. (Fen 2)”; “Türkiye’de böyle bir üniversite var diye çalışmalar yapılmalı. (Fen 2)”

Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinden biri, “sonuç değil, süreç odaklı değerlendirilme”lerini istediğini; bir öğrenci ise üniversitenin kendine özgüveni olan sosyal bireylerin yetişmesine katkısı olduğunu ve bu yöndeki gelişimlerinde üniversiteden beklentilerini ifade etmiştir.

Öğrencilerin Beklentilerine Karşı Sunulmasını İstedikleri İmkânlar

Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar Tablo 5’te özetlenmiştir.

Tablo 5

Öğrencilerin Üniversiteden Sunulmasını İstedikleri İmkânlar

		F-1	F-2	F-3	S-3	S-4	DK	İ	M	G	İBB	Toplam	Genel %	
n	Temalar	f (frekans)	37	46	56	99	44	40	80	60	30	87	579	100
1	Sosyal etkinliklerin sayısı ve etkinlik binaları (sinema, spor salonları, kafe, kantin) ile ilgili düzenlemeler	8	16	10	37	7	17	21	14	16	24	170	29	
2	Öğrenci rehberliğine/bireysel ve mesleki gelişime yönelik düzenlemeler	4	31	12	24	12	6	21	10	6	22	148	25	
3	Öğretim üyeleriyle ilgili düzenlemeler	2	4	6	33	4	2	6	6	11	6	80	14	
4	Okul imkânlarının iyileştirilmesi (Kütüphane, laboratuvar, internet, kampüs alanının güzelleştirilmesi vb) ile ilgili düzenlemeler	4	7	10	9	1	4	8	12	13	8	76	13	
5	Eğitim/Öğretimle ilgili düzenlemeler	3	-	10	15	3	2	7	4	4	8	56	10	
6	Öğrencilere barınma ve burs imkânlarının sağlanmasına yönelik düzenlemeler	1	-	1	6	-	4	-	17	2	5	36	7	
7	Üniversite yapısı ile ilgili düzenlemeler	2	1	1	-	1	-	2	-	-	3	10	2	
8	Diğer	-	4	8	15	5	2	10	-	3	9	56	10	
9	Düşünce yok	22	9	17	22	18	9	27	16	5	27	172	30	

Tablo 5’e göre öğrencilerin çoğu (%29) sosyal etkinliklerin sayısının ve etkinlik alanlarının artırılması ile mesleki ve bireysel gelişimlerine yönelik uygulamaların olması (%25) yönünde imkânların sunulmasını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretim üyelerinin sayı ve kalitesinin artırılması yönünde de ifade kullanmışlardır. Öğrencilerin bu temalarla ilgili düşüncelerinden bazıları şunlardır:

“Daha iyi çalışma ortamı sunulmalı, stresten uzak... Kütüphane saatini hafta içi ve hafta sonu sabah 8 akşam 22 olarak ayarlanırsa en azından buradan gitmeden “kütüphanesi düzenliydi” diyebilirim. (Fen 3)”; “Spor kompleksi yapılmalı... Artık antrenman yapmak istiyorum. Tekvandocu olarak geldiğim Bayburt’ta bir defa antrenman yapamadım. Buraya B.Ü. temsil edip Türkiye’de derece yapmak için geldim...(Gıda)”; “Sinema (ilk

defa bir “şehir”de sinema yok...) (Gıda)”; “Eğitimin yanında öğrencilere üniversiteyi sevdirecek farklı aktiviteler düzenlenmeli. (İnşaat)”; “...Yemeği sofrada görmektense mutfakta nasıl yapıldığını görmek. (Makine)”; “Ezberci eğitimden çok uygulamaya ve hayata dönük bilgilerle eğitim verilmelidir. (Sınıf 3)”; “Uygulama gerektiren öğretim imkânları verilmesini istiyorum. (Sınıf 3)”; “Statü olarak daha yüksek öğretmenlerin getirilmesi. (Sınıf 3)”; “Hocalarla iletişim ve işbirliğinin artırılması, öğretim üyelerinin öğrencilere yaklaşımı, üniversite bünyesinde öğrencilere iş olanaklarının sağlanması, sosyal tesislerin kurulması, Bayburt Üniversitesinden iyi bir eğitim alarak mezun olmak, şehirde öğrencilerin zaman geçirebilecekleri ortamların düzenlenmesi... (İBBF)”

Öğrencilerin “Diğer” Görüşleri

Anketin “Varsa eklemek istedikleriniz...” maddesi altında öğrencilerin belirttikleri düşüncelerden bazıları şöyledir:

“Bayburt, bakımsız fakat güzel bir kadın gibi. Umarım üniversite bu güzel kadını kültürlü ve bakımlı bir hale getirebilir. (Sınıf 3)”; “Arada sırada bu tip anketler sunmaları, düşüncelerimizi bu anketle alması ama bu anketleri okurken dikkate alıp okumalarını... (İBBF)”; “Gelişmekte olan bir üniversitemiz var. Ancak şehir ile bütünleşmedikçe asla gelişemez ve öğrenci burada barınmaz. (Gıda)”; “Bayburt halkının öğrenciyle bütünleşmesi şart... (Makine)”; “Üniversitenin gerçek anlamda nasıl üniversite olması gerekiyorsa öyle olmasını isterim. (DK)”.

Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden bazıları staj uygulamalarında kolaylık sağlanmasını istediklerini belirtirken, yazdıkları görüşlerin dikkate alınmasını istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretim üyeleriyle olan iletişimlerinden, derse ve kendilerine karşı yaklaşımlarından bahsederken de bazı öğretim üyelerini çok sevdiklerini, dersleri kendilerine sevdirdiklerini belirtmişlerdir. Üniversitenin gelişimi konusunda çalışmanın ana temasını özetleyecek şekilde şu öğrenci ifadeleri dikkat çekmiştir:

“Üniversitenin daha doğal bir üniversite şekline bürünmesi.”; “Hep beraber bu üniversiteyi geliştirebiliriz. Bundan dolayı bize ne düşüyorsa onu yapalım.”; “Üniversitenin kendini yeterli görmeyerek ileriye yönelmesi gerekir.”; “Bazı şeyler oturana ve tecrübeler edilene dek sıkıntıların olması gayet doğaldır.”; “Belki bizim öngördüğümüz eksik bulduğumuz konularla bir yerlere gelecek ve öyle büyüyecek bu üniversite.”; “Yeni bir üniversite demek, kalkınma, ilerleme demek. Açılan her yeni üniversite ülkemizin daha ileri gitmesini sağlayacaktır.”; “...Dezavantajları da avantajları da öğrenciler oluşturur. Bulduğumuz yeri cennete ya da cehenneme çevirmek bizlerin elindedir.”.

Öğrencilerin yukarıda belirttikleri tüm bu düşünceler, aslında yeni bir üniversiteden beklentilerden öte bir şehrin ve ülkenin gelişimi açısından da dikkat edilmesi gereken, öne çıkan ihtiyaçlar olarak da düşünülmelidir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

B.Ü. öğrencilerinin, yeni kurulan bir üniversitede avantaj ve dezavantaj olarak gördükleri durumlarla ve öğrencilerin üniversiteden beklentilerini belirlemek amacıyla yürütülen bu çalışma sonunda elde edilen öğrenci beklentilerinin, aslında bir üniversitenin sahip olması gereken temel özellikleri ortaya koyabilecek nitelikte olduğuna inanılmaktadır. Çünkü ancak böylelikle üniversite kültürünün gelişebileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin üniversiteye başlarken farklı beklenti ve motivasyonla geldikleri bilinir (Balkar ve Şahin, 2011; Fonseca, 2007) Bu çalışmada öncelikle belirgin olarak ortaya çıkan durum, öğrencilerin hemen hepsinin “zihinlerinde oluşturdukları bir üniversite hayali”ne sahip olmaları şeklinde ifade edilebilir. Bu konuda öğrencilerin kendilerini geliştirme yönündeki beklentileriyle spor faaliyetlerinde üniversitelerini temsil etme istekleri, amfide ders işlemek, uzun süreli açık bir kütüphaneye sahip olmak, boş zamanlarını çeşitli spor dalları ve kültürel aktivitelerle geçirmek, laboratuvarlarda bilimsel deneyler yürütmek, profesörlerden ders almak gibi durumlar öğrencilerin bu konudaki hayal ve beklentilerinin ifadeleri olarak düşünülebilir.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere ilişkin memnuniyet düzeylerini belirleyen çalışmalarda kalite beklentilerinin temelde eğitim kalitesi, fiziki mekânlar, sunulan uygulama imkânları, sosyal-kültürel ve sportif olanaklar ve öğrencinin bireysel özellikleri gibi çok boyutlu bir olgu olduğu görülmektedir (Altaş, 2006; Çapuk, 2011; Kalaycı, Başaran ve Demirhan-Yüksel, 2011; Saydan, 2008). Bu yönüyle bakıldığında bu çalışmanın bulgularında da öğrencilerin ilgili boyutlarda beklentilerini tanımladıkları söylenebilir. Buna göre çalışma verileri hakkındaki genel değerlendirmeler aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır:

Çalışmaya katılan öğrencilerin geneli, fiziki imkânların (sınıf, bina vb.) yeniliğini, akademik kadronun genç olmasını ve kendileriyle iletişim kurabilmelerini yeni üniversitenin avantajları arasında ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, yeni üniversitenin avantajları arasında öğretim elemanları ile rahat iletişim kurduklarını belirtmeleri, aslında onların da bu sorumluluğun farkında olduklarını düşündürmektedir. Üniversite öğretim kadrosunun en önemli görevi öğrenciye rehberlik etmektir (Özgüngör, 2009; Türker, 2003; Akgül, 2012). Bu nedenle nitelik ve sayı yönünden yeterli öğretim üyesi ihtiyacının karşılanması, üniversitelerin öncelikli hedefleri arasında olması gerektiği belirtilir (Balkar ve Şahin, 2011; Kalaycı vd., 2011; Ortaş, 2002). Diğer yandan, öğretim üyelerinin sayı ve kalitesinin yeterli olmaması öğrencilerin belirttikleri en belirgin dezavantaj olarak tanımlanabilir. Öğrencilerin, üniversitenin kendilerini alanlarında en iyi olacak şekilde yetiştirmesi konusundaki beklentileri düşünüldüğünde, öğretim üyelerinin sayı ve kalitesinin önemi kendiliğinden ön plana çıkmaktadır (Çapuk, 2011; Eşme, 2015; Kalaycı vd., 2011; Ortaş, 2003b; 2003c; Palabıyık, 2004; Saydan, 2008;

Türker, 2003). Bu konuda Türker (2003) de öğrencilerin kalite konusunda bilinçlendirilmesi ve çalışmalara etkin ve gönülden katılımlarının sağlanması gerektiğini ifade etmektedir.

Bazı öğrenciler, üniversitenin çevrelerinde yeterince bilinmemesini dezavantaj olarak tanımlarken, üniversitenin tanıtımını çok iyi yapması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu tanıtımı yaparken de gelişen ve değişen çağa ayak uydurarak, sadece ulusal değil uluslararası alanlarda gerek akademik, gerekse sosyal yönlerden daha ileri seviyelere gelme ve isimlerini başarılarıyla duyurma, üniversitelerin vizyon ve misyonları olarak algılanmalıdır. Üniversitenin tanınması sadece ülke bazında yapılan araştırma ve yayınlarla değil, uluslararası çalışmalarla güç kazanacaktır. Dolayısıyla, üniversitelerin önce ülke genelinde sonra da dünya üniversiteleri arasında saygın yerlere gelmesi için çaba gösterilmesi, ulusal bir politika olarak algılanmalıdır (Abacıoğlu, 2003; Alayoğlu ve Karabulut, 2011; Batur, 2004; Türker, 2003). Bu nedenle akademik kadrosundan öğrencisine kadar üniversite çatısı altındaki herkese önemli sorumluluklar düşmektedir (Türker, 2003). Öğrencilerin, üniversitede öğretim üyelerinin sayı ve kalitesinin artırılması, kütüphane ve laboratuvarların geliştirilmesi, araştırma ve serbest çalışma ortamları ile sosyal ortamların oluşturulması ve daha da önemlisi mesleki anlamda en iyi şekilde kendilerini geliştirme konusundaki beklentileri ve önerileri (Tablo 4, Tablo 5) idealde bir üniversitenin sahip olması gereken özellikleri ortaya koyması bakımından da dikkate değer olarak düşünülmektedir. Genel anlamda bakıldığında da öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere ilişkin memnuniyet düzeylerinin: üniversitenin içinde bulunduğu şehir, fiziki şartlar, okudukları bölüm, bölümdaki öğretim elemanları, üniversitenin sunduğu sosyal imkanlar gibi unsurları dikkate aldıkları görülmektedir (Altaş, 2006; Çapuk, 2011).

Bilginin üretilmesinde ve yaygınlaştırılmasında üniversitelerin yadsınamaz bir önemi vardır. Bugün modern üniversitelerde yürütülen çalışmalar ve dünyada bilim alanında geline son durum aslında üniversite laboratuvarlarının öneminin birer göstergesidir (Fong ve Lim, 2004). Çalışmaya katılan öğrencilerin, üniversitede laboratuvar imkânlarının iyileştirilmesi ve laboratuvarlarda daha çok uygulama ve kendi başına araştırmalar yapma-deneme-üretme konusundaki istekleri, öğrencilerin üniversitelerin bilgi üretimindeki belirgin yerinin farkında olduklarını düşündürmesi bakımından dikkate alınmalıdır.

Fiziki imkânları, kampus yaşamı, akademik kadrosu ve sosyal alanlarıyla nitelikli ve yeterli bir üniversite, bir ülkenin gelişmişliğini göstermesi açısından da son derece önemlidir. Öğrencilerin, kampus yaşamı ve sosyal etkinlik alanları konusundaki istekleri, bir üniversite ortamının öncelikli ihtiyaçlarındandır. Öğrencilerin boş zamanlarını spor yaparak, eğlenerek veya dinlenerek geçirebilecekleri alanlar onların sosyal ve kültürel gelişimleri

açısından oldukça önemli ve gereklidir. Bu konuda yapılan benzer çalışmalar öğrencilerin bu boyuttaki beklentilerinin yaygın ve gerçekçi olduğunu göstermektedir (Altaş, 2006; Balkar ve Şahin, 2011; Çapuk, 2011; Polat, 2011; Saydan, 2008). Bu konuda örneğin üniversitenin dış görünümü/düzenlemesi, yerleşkenin büyüklüğü, kullanışlılığı ve binaların modernliği gibi durumların, üniversitenin genel görünüm imajını etkilediğini bilinmektedir (Polat, 2011). Diğer yandan, bu tür imkânlar öğrencilerin akademik anlamda başarılarını ve kişisel gelişimlerini de olumlu yönde etkileyen temel ihtiyaçlar olarak kabul edildiğinde (Çapuk, 2011; Kalaycı vd., 2011; Saydan, 2008), bu beklentiler üniversite yaşamının kalitesini artırmada oldukça kabul edilmektedir. Çünkü ham maddesi öğrenci olan üniversitede öğrencilerin sağlıklı şekilde hayata bakması, bulunduğu zaman diliminde kendine ve milletine güvenme felsefesinden geçmektedir (Akgül, 2012; Türker, 2003).

Öğrencilerin büyük bir bölümünün, üniversiteden mesleki yeterliklerinin gelişimi ve bunun için gerekli imkânların sunulması konusundaki beklentileri, aslında öğrencilerin gelişime ve değişime açık olduklarını göstermesi bakımından düşündürücüdür. Bu anlamda öğrencilerin ifade ettiği gibi, üniversitelerin kütüphane ve laboratuvarların 24 saat açık ve araştırmacı ve öğrenciler için hazır olması gerektiği de söylenebilir. Öğrencilerin beklentilerinde belirttikleri üzere, yapılacak proje ve çalışmalarla öğrencilere daha iyisini sunarak onların gelişim sürecine katkı sağlamak amaçlanmalıdır. Benzer sonuçları bu alanda yapılmış araştırmalarda da görmek mümkündür (Çapuk, 2011; Saydan, 2008). Bir bakıma bu beklentilerin üniversitelerin de öncelikli hedefleri arasında olması gerekmektedir. Bu yönüyle, tüm üniversitelerin öğrencilerine beklenen değişim ve gelişimi sunacak ortamları oluşturması gerektiği söylenebilir. Bu durumu Hussain ve Birol (2011), yükseköğrenim hizmetlerinde rekabetin arttığı günümüzde öğrenci memnuniyetinin sağlanması için “*hizmet kalitesi*”nin ve “*öğretim kalitesi*”nin artırılması şeklinde ifade etmektedirler. Kalite konusunda Eşme’nin (2015) de ifade ettiği gibi, üniversitelerin büyük bölümünde eğitimin kalitesi ve araştırma performansı yönünden sorunlar mevcuttur. Ancak, Türk yükseköğretiminde çözüme kavuşturulamayan sorunlardan biri olarak duran kalite güvence sisteminin işler hale getirilmesiyle, eğitimde yaşanan kalite sorununun boyutlarının ortaya konulması gerektiği de bir gerçek olarak ortadadır. Bu nedenle üniversitelerin “eğitim-öğretim, araştırma, topluma katkı ve yönetim süreçlerinde kalite odaklı bir yükseköğretim sistemi inşa etme”leri gerektiği sonucu açıkça söylenebilir (Çetinsaya, 2014a; Kalaycı vd., 2011; Kalaycı, Watty ve Hayırsever, 2008).

Çalışmada, mühendislik fakültesinden bazı öğrencilerin üniversitelerinden stajlarını yapabilmek için büyük şirketlerle işbirliği olmasını istedikleri belirttikleri tespit edilmiştir. Bu durum, üniversite ve sanayi işbirliğinde karşılıklı eğitim ve öğretimle ilgili görevlendirmelerin ve özel sektörün

desteklediği teknolojik ve bilimsel projelerin yapılmasının gereğini ön plana çıkarmaktadır (Batur, 2004; Fong ve Lim, 2004; Palabıyık, 2004). Bu nedenle “Bilim-üniversite-toplum, Bilim-üniversite-sanayi, Bilim-üniversite-medya” üçgeni kurulması gerekmektedir (Akgül, 2012; Alayoğlu ve Karabulut, 2011; Özdem ve Sarı, 2007). Öğrencilerin bu beklentilerinin çok haklı yönlerinin olduğuna inanmakla birlikte, ancak böylelikle onların üniversitelerine yönelik beklentilerinin önemli bir bölümüne de cevap verilebileceği düşünülmektedir. Çünkü özellikle öğrencilerin üniversite tercihlerinde ve yine üniversitelerine yükledikleri rollerde mezuniyetten sonra iyi iş olanakları ve yine bireysel gelişimini sağlama önemli ölçütler olarak karşımıza çıkmaktadır (Balkar ve Şahin, 2011)

Öğrencilerin, üniversitede eğitimin en iyi şekilde verilmesi konusundaki istekleri, aslında “üniversite” kavramının tanımı ile de uyumaktadır. Buna göre üniversitenin sahip olması gereken özellikleri belirlerken, felsefi tartışma ortamında akıl sürecini duygusal sürecin önüne alarak ve kişilerin olayları görerek ve tartışarak farkına varılabilmesini sağlayan ortamların sağlanmasına dikkat etmek gerektiği sonucuna varılabilir (Ortaş, 2002; Vikipedi, 2015). Çünkü, eğitim ve öğretimden beklentilerin sıklıkla değişmesi, sisteminin en dinamik katılımcısı olan gençlerde motivasyon düşüklüğüne sebep olmaktadır. Aynı zamanda bu etkide, gençlerin gelişim ve psikolojik özellikleri yanında sosyolojik, ekonomik ve çevresel sebepler de görülebilir (Şimşek, 2011).

Diğer yandan öğrenciler şehrin küçük olmasını ve sosyal olanakların bulunmamasını önemli bir eksiklik olarak belirtmektedirler. Şehir halkının kendilerini benimsemelerini istediklerini belirtirken, üniversite ile yerli halkın kaynaşmasının öğrencilerin şehirde daha rahat bir yaşam sürmeleri açısından yararlı olacağını ifade etmişlerdir. Yılmaz ve Kaynak (2011) da çalışmalarında yöre halkının üniversite öğrencilerine yönelik olumsuz bakış açısına sahip olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu konuda belirttikleri düşünceler aslında yeni bir üniversiteden beklentilerden öte bir şehrin, bir ülkenin gelişimi açısından da dikkat edilmesi gereken, öne çıkan ihtiyaçlar olarak da düşünülmelidir. Barınma ve öğrencilere hitap edebilecek sosyal faaliyet alanlarının olması sosyal yaşamın gerektirdiği en temel ihtiyaçlardır. Bir üniversite öğrencilerine bu hizmeti de sunan aktif bir kurum olarak düşünülmelidir. Ancak, özellikle de yeni kurulan üniversitelerle ilgili öğrenci beklentilerinin fazlalığına karşın bir o kadar da bu beklentilerin gerçekleşmediği (Çapuk, 2011) de ülkemizin bir gerçeği olarak karşımızda durmaktadır.

Son olarak, bir üniversitenin gelişimi sadece üniversite personeliyle sınırlı olamayacağı gibi öğrencilerin de bu konuda üzerlerine düşen görevleri yerine getirmeleri gerekmektedir. Bu konuda her öğrenci öncelikli olarak sorumludur ve yaşadıkları ülkeyi çağdaş medeniyetler seviyesine ulaştırmayı kendine amaç edinmiş olan her öğrenci yapması gereken görevin farkında olmalıdır. Buradan,

üniversite öğrencilerinin de en az üniversite personeli kadar katılımcı ve girişimci olmaları gerektiği sonucuna da varılabilir (Akgül, 2012; Türker, 2003).

Yukarıda sözü edilen tüm bu özelliklere bakarak, ideal üniversitenin öğrencilerin gelişimine fırsat veren dinamik bir yapıda olması gerektiği sonucuna varılabilir. Aynı zamanda bu tür hedef ve uygulamaların üniversitelerin bir kültürü ve politikası olması gerektiğine inanılmaktadır. Çünkü üniversiteler, toplumsal güç merkezi özelliğindedirler. Bu özelliğin devamı için de üniversitelerin kütüphanelerinden laboratuvarlarına ve dersliklerine kadar kalite yönünden gelişmiş ülkelerin seviyesinde olması gerektiği sonucuna varılabilir (Çapuk, 2011; Çetinsaya, 2014a; Eşme, 2015; Kalaycı vd., 2011; Ortaş, 2003a). Sadece bilgi üretimiyle sınırlı bir yer olmayan ve toplumun dinlediği bir kurum olarak nitelendirilebilen üniversitelerin, toplumsal değişimleri de yönlendirebilecek nitelikte olması gerekir. Bu yönleriyle üniversitelerin “asli fonksiyonları olan bilimi üretebilmeleri, nitelikli eğitim verebilmeleri ve uluslararasılaşmada istenilen çizgiye gelmeleri ve özgür çalışma ortamlarında bulunmaları” gerekmektedir (Eşme, 2015). Bu konuda da yeni üniversitelerin (ve yine kurulacak olan yeni üniversitelerin de) ihtiyaç analizlerinin yapılmasının önemli bir ihtiyaç olduğu söylenebilir (Çetinsaya, 2014a). Benzer şekilde, küreselleşme ile birlikte gelen “rekabet” ve yine beraberindeki “kalite” unsuru, artık günümüzde üniversitelerin zorlu bir rekabet ortamında varlıklarını devam ettirebilmek için maksimum kalitede hizmet sunmaya yönelik tedbirler almalarını da zorunlu hale getirmektedir (Kalaycı vd., 2008; Saydan, 2008).

Bu tartışmalar ışığında, çalışmanın sonunda öğrencilerin ifadelerinden, ‘üniversite’nin tanımı ve üniversitenin özelliklerinden hareketle “nitelikli bir üniversitenin sahip olması gereken özellikler” aşağıdaki maddelerle tanımlanabilir:

- Üniversite, bilimsel bilginin keşfedildiği, bilginin üretildiği ve yaygınlaştırıldığı, araştırma ve eğitimin yapıldığı, bilginin bilimselleştirildiği, uygulandığı, teknolojiye dönüştürüldüğü, düşünce yeteneğinin geliştirildiği ve bu tür özelliklere sahip insanların yetiştirildiği yer olmalıdır (Batur, 2004).
- Üniversitelerde temel ve sosyal bilimler desteklenmeli ve güçlendirilmelidir.
- Üniversiteler, öğrenmenin felsefesini öğreten ve bağımsız, bilimsel ve evrensel düşünen insanlar yetiştirmelidir.
- Üniversitelerin öğrenci yetiştirmekteki hedefi, öğrencinin bilim, ahlak ve üretim felsefesinin metodolojisini yaşam biçimi olarak algılamasını sağlamaktır.
- Üniversite, öğrencilerinin farklı disiplinleri tanımasına ve aşırı derinleşmiş alan bilgisiyle yüklenmesini değil, dozajında bilgiyle, bilgiye nereden ulaşacağına dair yeterlikleri kazanmasını sağlamalıdır (Palabıyık, 2004).

▪ Üniversitelerde geleneksel bilgi aktarma yöntemlerinden vazgeçilmeli, bilimsel düşünce oluşturulmalı, bilgiyi araştırma yolları öğretilmelidir (Ural, 2008).

▪ Yükseköğrenim kurumları 'hizmet kalitesi'ni ve 'öğretim kalitesi'ni artırmak için periyodik olarak gerekli tedbirleri almalıdır (Hussain ve Birol, 2011).

▪ Yükseköğretim mesleki yönden ulusal, bilimsel yönden evrensel bir kurum olarak tanımlanmaktadır (Akgül, 2012). Bu nedenle üniversitelerin bu misyonlarını başarılı ve etkin bir şekilde yerine getirmeleri gerekmektedir.

▪ Bir üniversite öğrencilerine bilimsel süreç becerilerini kazandırabilmelidir. Bu nedenle üniversiteler fiziki imkânları/laboratuvarlarıyla çağın teknolojisiyle donatılmış olmalıdır.

▪ Ayrıca, üniversiteler arasında rekabet olması gerektiğine inanılmaktadır.

Bu özelliklerin dışında ayrıca, (çalışmaya katılan bazı öğrencilerin yeni bir üniversitenin kurulum sürecinde karşılaşılabileceği olası sorunları doğal görmesiyle) üniversitenin gelişme dinamiğine sahip olması konusundaki dikkat çekici ifadelerinin de nitelikli bir üniversitenin sahip olması gereken özelliklerle ilgili birer öneri olarak algılanması gerektiğine inanılmaktadır. Bu konuda bazı öğrencilerin ifadeleri, onların gözüyle yeni bir üniversiteden beklentileri özetleyecek öneriler şeklinde kısaca şöyle verilebilir: *"Önemli olan ilerde nasıl olunulması isteniyorsa o yönde hareket etmektir."*; *"...Çabalayıp sonucunu en iyi şekilde almaktır bize düşen..."*; *"İlk olduğu için ilkeli olur. Öncesinde kurulan üniversitelere bakarak eksiklerini görür ve yapılan hatalara düşmez."*; *"Kendini ispat etme ve kanıtlama çabasına girer."*; *"Diğer köklü üniversiteler gibi her şeyin profesyonel olarak yapılmasına gayret edilsin yeter."*

Bu çalışma, yeni kurulan üniversiteler hakkında öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik özgün bir çalışma olup; bu alanda ülke genelinde yeni üniversitelerden başlayarak, genele yayılacak şekilde üniversitelerin duruşu ve beklenen özelliklerin tanımlanmasına yönelik daha geniş örneklemli çalışmalar yürütülebilir. Bugünkü yapısı ve süreçleriyle aynı kal(a)mayacak olan "üniversitelerin bugünü ve geleceği" birbirinden farklı ve birbiriyle çelişen görüşlerin altında tartışılacak konulardandır. Bu süreçte ülkelerin küreselleşme eğilimlerinin, bilgi temelli ekonominin ihtiyaçlarının ve yeni teknolojilerin etkin olduğu/olacağı düşüncesiyle hareket ederek, üniversiteler hakkında öne çıkan soruların dikkatle ele alınması gerekir (Çetinsaya, 2014a). Sonuç olarak, bu çalışmada üniversitelerle ilgili temel özellikler sıralanırken, bu özelliklerin üniversitelerce öğrencilerine, topluma ve ülkeye daha iyi hizmetler sunabilmek için ivmeli bir şekilde kazandırılması veya gelişimin sağlanması gerektiği önerilmektedir. Çünkü ancak böylelikle ülkemizde ve dünyada üniversitelerin, bilim dünyasındaki onurlu yerini alması ve bunun devamlılığının sağlanması mümkün olacaktır.

Yapılandırılmış Öz/Structured Abstract

University Students' View About Concept of 'A New University'

Yasemin Devecioğlu¹

Background. Universities have a great importance in terms of its contribution to the region's and country's social development and socioeconomic improvement. Universities are a kind of indicator that remark development of society. Because of their potential both to train manpower and to produce science and technology (Abacioğlu, 2003; Ortaş, 2002; Türker, 2003; Yılmaz & Kaynak, 2011). For these reasons it can be inferred that universities should have better possibilities in the modern global world. Moreover, by the impact of global World, it is a reality that universities have the responsibility of making needed jump by progression projects (Akaydın, 2003; Bourner, 2011; Ortaş, 2002; Özdem & Sarı, 2007).

Educators have discussed the meaning of “what universities are”, “what universities should be”, “what are the characteristics of and expectations from the universities” for years (Akaydın, 2003; Batur, 2004; Hussain & Birol, 2011; Işıklı, 2003; Ortaş, 2003a; Özdem & Sarı, 2007; Türker, 2003; Ural, 2008).

In this field, there are studies covering the revelation of expected functions of one of the newly-established universities (Özdem & Sarı, 2007), the views of students regarding the organizational image of the university (Polat, 2011) and also perceptions as well as the expectations of the inhabitants of the area in relation to the university and the students (Yılmaz & Kaynak, 2011). Apart from the aforementioned studies, there is no study regarding the assessment of newly-established universities from the viewpoint of students in this field. In this sense, this study is both authentic and pioneering since it is one of the studies assessing the newly-established universities from the viewpoint of students.

Purpose. The study aims to determine university students' views about advantages, disadvantages of a newly founded university and students' expectations from their university and their suggestions to realize these all expectations. Besides these, there are some characteristics are determined for the ideal universities by the review of literature and ideas of the students.

Method. Case study survey method, which is one of the survey models, is utilized in this study. The study has four sub-problems that firstly what are the

¹Assist. Prof. Dr., Bayburt University, Bayburt-Turkey, ydevecioglu@bayburt.edu.tr

students' opinions about advantages of a new university and secondly, the disadvantages of a new university. Thirdly, what are the students' expectations from their university? Lastly, what kind of opportunities should be presented to realize the expectations? Finally, we aimed to recommend some items to improve universities' qualities.

For this aim an open ended questionnaire form applied to 579 university students attending to Faculty of Education, Engineering and Faculty of Economics and Administrative Sciences in Bayburt University.

Findings. According to data, most of the students stated the advantages of their new university as having modern physical possibilities (new classrooms, laboratories etc.), having young university staff etc. Based on the research, students consider young faculty members in the new university as a factor raising the development dynamic of the university. On the other hand, some disadvantages were defined with the following concepts; inadequate number of faculty members, insufficiency of social activity areas and physical facilities, lack of a settled order and system in relation to practice and inadequate "recognition" level. Besides, they stated the disadvantages as impossibility of social activities, being unfamiliar with university, insufficient facilities in the city etc. It is remarkable that most of the students have the understanding of a newly founded university has some main problems in nature. Students' expectations from the university are mostly related to arranging social and professional activities to improve them. The most distinguishing expectation of students is high quality education regarding their professions. They were also expectant of personal development support, social activities as well as enhancement of social activity areas, classes, library, computer laboratory, cafeteria, dining hall and general campus area. A raise both in the number and quality of faculty members were also among the expectations. Moreover, they want to use areas to make physical activities, to join social activities, seminars etc. In addition, students inserted some suggestions related to introduction of the university.

Discussion. There are some remarkable findings that prove the students' understanding of the importance of universities in a region. Besides these, the students could evaluate the inadequately of the university. Mainly, it is founded that the students want to have more opportunities to leisure their time at library, at laboratory or at physical activity areas. In addition, students want to make some researches freely in their libraries without any time restriction and make experiments freely in their laboratories. This study revealed the situations regarding a newly-established university which were considered advantageous and disadvantageous as well as the aspects they expect from a university. It is believed that these expectations should be considered basic features of a university indeed. It is thought that this is the only possible way to improve university culture.

The research results indicated that nearly all of the students have an imaginary university in their minds. Students deem the following as privilege: improving themselves in their universities, representing their universities in sports activities, being taught in lecture theatres, having a library that is open for a long time, engaging in sports and cultural activities in their free time, conducting scientific experiments in laboratories, and taking courses from professors. Students stated that novelty of physical facilities in the universities; young academic members and their capacity to communicate with students were advantages. Education authorities should take into consideration student expectations regarding to be educated well to be the best in their fields. These kinds of statements are important in terms of showing the students willing to improvement themselves both professionally and individually. It is noteworthy that some students defined nationally low level of recognition as disadvantageous. On the other hand, student expressions on having a good promotion of university by adapting to the improving and changing age as well as achieving advanced stages in academic and social terms both nationally and internationally were significant. Student views on the number and quality of faculty members in a university, improvement of library and laboratories, creation of research and free study areas and, most notably, expectations and recommendations to improve themselves professionally in the best way were worth of taking into account since they were features that should be possessed by a university in the ideal sense. Based on the research findings, it is possible to say that universities should create proper environments for their students to offer the expected change and improvement and raise the “quality of service and education” to meet student satisfaction. This is because there has been and will be rivalry in higher education services recently.

Thus, an ideal university should be dynamic enough to provide opportunity to improve its students. Relevant practices should be a part of university culture and policy. This is because universities constitute social power. In this sense, they are not merely the places to produce information, but institutions taken seriously by the society. Hence, they should be capable of directing the social changes.

Conclusion. At the end of the study, there are suggestions to enhance quality of universities.

- Firstly, it is recommended that universities should have more social activities for their students’ motivation.
- Universities should support discovery and production of scientific knowledge.
- Universities should educate people as being globally scientifically freely thinking.

- Universities should leave traditional teaching-learning ways. Instead they should teach how to find the knowledge.
- In universities fundamental sciences and social sciences should be supported.
- A university should provide its students with scientific process acquisitions. Therefore, universities should be equipped with physical facilities/laboratories as well as the technology of the age.
- Being national in professional terms and universal in scientific terms, universities should fulfill their missions successfully and efficiently.
- In higher education “quality of service” and “quality of teaching” should be improved with precautions periodically.
- Lastly, it is possible to say that there is a need for competition for universities to improve themselves and fulfill their duties.

Kaynaklar/References

- Abacıoğlu, N. (2003). Üniversiteler ve bilim neye hizmet etmeli? *Üniversite ve Toplum*, 3(3). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=139>
- Akaydın, M. (2003). Türk yüksek öğreniminin sorunları nelerdir? *Üniversite ve Toplum*, 3(2). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=124>
- Akgül, H. (2012). *Çağdaş üniversite çalışmalarında görüş ve öneriler* (4). Retrieved from <http://www.medimagazin.com.tr/authors/hikmet-akgul/tr-cagdas-universite-calismalarinda-gorus-ve-oneriler-4-72-3-111.html>
- Alayolu, N. ve Karabulut, T. (2011). Entrepreneurial university model: a proposal for Turkey. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar (UYK-2011)*. 27-29 Mayıs 2011 (2(VIII), 732-741). İstanbul: YÖK.
- Altaş, D. (2006). Üniversite öğrencileri memnuniyet araştırması. *M.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi*, 21(1), 439-458.
- Balkar, B. ve Şahin, S. (2007). Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversiteyi seçme nedenleri ve üniversitelere yükledikleri roller. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar (UYK-2011)*. 27-29 Mayıs 2011 (3(XIV), 2055-2063). İstanbul: YÖK.
- Batur, B. (2004). Bilgi toplumunda üniversite. *Üniversite ve Toplum*, 4(2). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=191>
- Bourner, T. (2011). Being a University. *Studies in Higher Education*, 36(3), 370-372.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 133-148.
- Çapuk, S. (2011). Yeni üniversiteler öğrencilerin beklentilerini ne ölçüde karşılıyor? Adıyaman Üniversitesi örneği. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar (UYK-2011)*. 27-29 Mayıs 2011 (3(XIV), 2081-2089). İstanbul: YÖK.
- Çetinsaya, G. (2014a). *Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası*. YÖK Kurulu Yayın No: 2014/2. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Çetinsaya, G. (2014b). *Yükseköğretimde kalite için*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi Müdürlüğü. Retrieved from http://yok.gov.tr/documents/10279/2922270/yuksekogretimde+kalite_30.6.14_son.pdf/2d6a6896-3ae9-4890-8eec-e15d1759e2e9
- Eşme, İ. (2015). *Türk üniversitelerinin eğitim öğretim ve araştırma performansları*. Retrieved from <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/turk-universitelerinin-egitim-ogretim-ve-arastirma-performanslari>
- Fong, F. E., & Lim, L. (2004). Evolving great universities in small and developing countries. *Üniversite ve Toplum*, 4(1). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=183>

- Fonseca, F. T. (2007). The social and cultural roles of the University of Coimbra (1537-1820). Some considerations. *e-JPH*, 5(1), 1-21.
- Hussain, K. ve Birol, C. (2011). Yüksek öğrenimde akademik ve akademik olmayan hizmet kalitesinin değerlendirilmesi. *EJER*, 42. Retrieved from <http://www.ejer.com.tr/tr/?git=22&kategori=89&makale=730>
- Işıklı, A. (2003). Nasıl bir üniversite. *Üniversite ve Toplum*, 3(4). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=157>
- Kalaycı, N., Başaran, M. A. ve Demirhan-Yüksel, Y. (2011). Yükseköğretimde Kalite? Sorun, Öğrenciler Anlatsın. *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar (UYK-2011)*. 27-29 Mayıs 2011 (2(IX)), 989-1002. İstanbul: YÖK.
- Kalaycı, N., Watty, K., & Hayırsever F. (2008). How do academics conceive quality in higher education? *11th Int. Conf..on Further Edu..in the Balkan Countries*. 23-25 October, Konya.
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler ve teknikler*. Ankara: Nobel.
- Korkut, H. (2003). Türkiye'de Cumhuriyet döneminde üniversite reformları. *Milli Eğitim Dergisi*, (160). Retrieved from http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/160/korkut.htm
- Ortaş, İ. (2002). Üniversitelerin sorunları-1. *Üniversite ve Toplum*, 2(4). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=98>
- Ortaş, İ. (2003a). Üniversitelerin sorunları-2. *Üniversite ve Toplum*, 3(1). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=123>
- Ortaş, İ. (2003b). Bilgi çağında Türkiye üniversitelerinin sorunları-3. *Üniversite ve Toplum*, 3(2). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=133>
- Ortaş, İ. (2003c). Üniversitelerin sorunları-4. *Üniversite ve Toplum*, 3(4).
- Özdem, G. ve Sarı, E. (2007). Yükseköğretimde yeni bakış açılarıyla birlikte yeni kurulan üniversitelerden beklenen işlevler (Giresun Üniversitesi örneği). *XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 5-7 Eylül 2007. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Özden, Y. (1998). Yeni kurulan üniversitelerde toplam kalite yönetiminin uygulanması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, (13), 39-47.
- Özgüngör, S. (2009). Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının performansına ilişkin algılarının derse verilen değer ile ilişkisi. *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. 1-3 Ekim 2009. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Öztürk, S. (2006). Üniversitelerin yapısal ve işlevsel değişiminde üniversite özerkliğinin yeniden tanımlanması veya özerklik kavramı ve üniversite özerkliği. *Üniversite ve Toplum*, 6(4). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=287>

- Palabıyık, M. H. (2004) Bilim ve eğitim paradigmamız üzerine. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 323-349.
- Polat, S. (2011). Üniversite öğrencilerine göre Kocaeli Üniversitesi'nin örgütsel imajı. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 105-119.
- Sakarya, M. C. (2006). *Yükseköğretimde öğrenciye yönelik hizmet kalitesinin ölçülmesi: Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. öğrencileri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Saydan, R. (2008). Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarından kalite beklentileri: Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF örneği. *G.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(1), 63-79.
- Şimşek, C. (2011). Üniversite öğrencilerinin "gençliğin eğitimi" çağrışimleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(3), 1327-1356.
- Türker, A.R. (2003). Yüksek öğretimde kalite. *Üniversite ve Toplum*, 3(4). Retrieved from <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=165>
- Ural, A. (2008). ...her yerdeki üniversite. *Üniversite ve Toplum*, 8(4), 1-6.
- Vikipedi (2015). Retrieved from <http://www.msxlabs.org/forum/universitelerimiz/287262-universite-nedir.html>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 5. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Yılmaz, M. K. ve Kaynak, S. (2011). Bayburt'un sosyo-ekonomik dönüşüm sürecinde üniversitemizin rolü ve yöre halkının beklentileri. *Bayburt Üniversitesi Bülteni*, 2(4), 44-47.
- YÖK (2007). *Türkiye'nin yükseköğretim stratejisi*. Ankara: Meteksan.